

T 146345

การศึกษานี้เป็นการสำรวจแบบตัดขวางเกี่ยวกับการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สอง ในเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนรัฐบาล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีนักเรียนทั้งหมด 4,009 คน ในปีการศึกษา 2545 และได้รับการตรวจช่องปากจำนวน 3,939 คน (ร้อยละ 98.3) แบ่งเป็นชาย 1,824 คน (ร้อยละ 46.3) และหญิง 2,115 คน (ร้อยละ 53.7) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความชุก ตำแหน่ง ชนิด และลักษณะที่ปรากฏทางคลินิกของการเกิดการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สองและศึกษาลักษณะโครงสร้างกะโหลกศีรษะ ใบหน้าและฟัน กล้ามเนื้อและเนื้อเยื่ออ่อนหรือนิสัยที่ผิดปกติและหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะโครงสร้างส่วนต่างๆกับการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สอง พบว่าเด็กนักเรียน 9.4 ใน 1,000 คน มีการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สอง คิดเป็นจำนวน 44 ซี่ และเป็นฟันกรามล่างทั้งหมด โดยพบเป็นชาย 16 คน (ร้อยละ 43.2) และหญิง 21 คน (ร้อยละ 56.8) เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีเศษอาหารติด (ร้อยละ 83.8) และความเจ็บปวดใดๆ (ร้อยละ 91.9) จากการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สอง ส่วนใหญ่การชนของฟันกรามดาวซี่ที่สองเป็นฟันชนแนวยืน (ร้อยละ 62.2) ทางด้านขวา (27 ซี่) และเป็นแบบด้านเดียว (28 คน) โดยเด็กนักเรียนที่มีการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สองจะมีความสัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของลิ้นที่ผิดปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินอกจากนี้ยังพบว่า ขนาดของฟันกรามดาวซี่แรก มุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่แรกเทียบกับระนาบของมุมขากรรไกรล่าง มุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่แรกเทียบกับระนาบขากรรไกรล่าง มุมระหว่างระนาบกระดูกขากรรไกรล่างเทียบกับระนาบฐานกะโหลกศีรษะส่วนหน้าและมุมระหว่างระนาบกระดูกขากรรไกรล่างเทียบกับระนาบแฟรงค์เฟิร์ต แมนดิบูลาร์มีค่ามากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีระยะทางด้านหลังต่อฟันกรามดาวซี่แรก มุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่ที่สองเทียบกับระนาบของมุมขากรรไกรล่างและมุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่ที่สองเทียบกับระนาบขากรรไกรล่างมีค่าน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะเด็กนักเรียนหญิงที่มีการชนของฟันกรามดาวซี่ที่สอง พบว่า ทุกตัวแปรที่แสดงถึงความยาวของขากรรไกรล่างจะมีค่ามากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า การชนของฟันกรามดาวซี่ที่สองมีความสัมพันธ์กับขนาดของฟันกรามดาวซี่แรก มุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่ที่สองเทียบกับระนาบขากรรไกรล่าง มุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่ที่สองเทียบกับระนาบของมุมขากรรไกรล่างและมุมของแนวแกนฟันกรามดาวซี่ที่สองเทียบกับแนวแกนฟันกรามดาวซี่แรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

TE 146345

A cross-sectional survey of impacted permanent second molars was carried out in four public high schools, Amphoe Mueang, Chiang Mai province. There were 4,009 children in the academic year 2002. 3,939 children (98.3%), 1,824 boys (46.3%) and 2,115 girls (53.7%) were examined for their oral status. The three main objectives of this study were (1) to assess the prevalence, types and clinical appearance of the impacted permanent second molars, (2) to investigate the craniofacial and dental structure, muscular, soft tissue and abnormal oral habits and (3) to investigate the associations between the impacted second permanent molars and the craniofacial and dental structure, muscular, soft tissue and abnormal oral habits. It was found that 9.4 out of 1,000 children had impacted permanent second molars, which was accounted for 44 second molars (all were in lower arches). These were found in 16 boys (43.2%) and 21 girls (56.8%). The majority type of the impaction was the vertical type (62.2%). Complaining symptoms of food impaction (83.8%) or pain (91.9%) were rarely encountered. According to the clinical appearance, impactions were found to form mostly in the right sides (58.7%) and were mostly unilateral (60.9%). The tongue function in the control group and impacted second molar group showed statistically significant differences. In addition, the first molar size in the same side of impaction, the angle between long axis of first molar to gonial plane, the angle between long axis of first molar to mandibular plane, the angle between mandibular plane to anterior cranial base and the Frankfort mandibular plane angle of the impacted second molar group were significantly greater than those of the control group. However, the distance distally to first molar, the angle between long axis of second molar to gonial plane and the angle between long axis of second molar to mandibular plane of the impacted second molar group were significantly less than those of the control group. The girls who had impacted permanent second molars showed significant greater in all mandibular length variables than the girls in control group. In addition, there were statistically significant correlations between the first molar size, the angle between long axis of second molar to gonial plane, the angle between long axis of second molar to mandibular plane and the angle between long axis of first molar to long axis of second molar of the impacted second molar group and the control group.